

Jauniešu pēc ārpusģimenes aprūpes problēmas un mentoru atbalsts

Jana Priediece, «Mentor Latvia», 13.12.2018.

1

Mentor Latvia

Nevalstiskā organizācija, kas sniedz praktisku un emocionālu palīdzību jauniešiem, kuriem pietrūkst ģimenes atbalsta

- nodrošinot katram jauniešim pieaugušo padomdevēju- mentoru,
- iesaistot dažādās aktivitātēs,
- sniedzot ieskatu reālās dzīves situācijās,
- palīdzot sagatavoties patstāvīgas dzīves uzsākšanai

2

Starptautiskais konteksts

Mentor Latvia - starptautiskās Mentor organizācijas dalībniece (dibināta 1994. gadā Šveicē)

- Mentorprogrammas ideja nākusi no Zviedrijas
- Kopš 2010. gada mentorprogramma darbojas arī Latvijā
- Mentorprogramma Latvijā tiek realizēta balstoties uz starptautiskās Mentor organizācijas izstrādātajiem standartiem

3

Mentorprogramma

4

Mentorprogramma

- Mentors ar jauniešu tiekas 2 reizes mēnesī (pavada kopā brīvo laiku, sniedz atbalstu un padomu jaunieša problēmu risināšanā)
- Reizi mēnesī programmas kopīgie pasākumi
- Mentorprogramma ilgst 1 gadu
- Mentori ir brīvprātīgie

5

Galvenie mentora uzdevumi

- Atbalstīt jauniešu, izvirzot nākotnes mērķus;
- Sniegt padomu;
- Mācīt jauniešiem uzņemt atbildību;
- Palīdzēt jauniešiem uzlabot komunikācijas prasmes;
- Veicināt jauniešu pašapziņas uzlabošanu;
- Palīdzēt jauniešiem iesaistīties dažādās sabiedriskās aktivitātēs.

6

7

Mentorprogramma

- No 2010.-2017.g. sniegts atbalsts vairāk kā 200 jauniešiem
- Programma darbojas **Rīgā, Tukumā un Jelgavā**
- **2018.g.** programmā piedalās **61 jaunietis** no:
jauniešu mājas «Apīte», bērnu nama «Sprīdītis», Imantas bērnu nama, Grašu bērnu nama, Upesleju internātpamatskolas, Rīgas sociālā dienesta, Elejas jauniešu mājas, SOS jauniešu mājas Jelgavā, Valmieras SOS ciemata, Jelgavas bērnu nama, Tukuma sociālā dienesta, Irlavas bērnu nama.
- Programmas jauniešu vecums:13-22 g.
- Programmā piedalās vairāki jaunieši ar īpašām vajadzībām, jaunās māmiņas.

8

LM projekts «Mentoru un mājokļu atbalsts jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes»

- Projekts uzsākts 2018.g. jūlijā, ilgs līdz 2019.g. novembrim
- Projekta ietvaros:
 - **6 jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes** tiek sniegts finansiāls atbalsts mājokļu īrei un komun.pakalpojumiem,
 - **27 jauniešiem vecumā 17-19 gadi no ārpusģimenes aprūpes** nodrošināts individuāls mentora atbalsts, lai palīdzētu jauniešiem labāk sagatavoties patstāvīgās dzīves uzsākšanai,
 - projekta ietvaros notiks **16 izglītojoši pasākumi jauniešiem.**

9

Jauniešu ieguvumi mentorprogrammā

Vērtīga draudzība ar pieaugušo – mentoru, kurš ir gan padomdevējs, gan draugs un uzticības persona jauniešiem

Iedrošinājums, noderīgi padomi ikdienas situāciju risināšanai

Saskarsmes prasmju uzlabošana, redzesloka paplašināšana, pašapziņas stiprināšana, jauni draugi, jaunas izglītības un darba iespējas

10

Jauniešu atbildes par izmaiņām viņu dzīvē pēc dalības mentorprogrammā (2016.g. izvērtējuma dati, n=21)

- Jaunieši uzskata, ka viņiem ir vairāk nākotnes iespēju (17);
- ir paaugstinājusies pašapziņa (16);
- ir uzlabojusies attieksme pret skolu/izglītību (15);
- ir vairāk pieaugušo, kas rūpējas par tevi (13);
- pieaugusi atbildības sajūta (12);
- ir vairāk interešu, hobiju (17);
- ir uzlabojušās attiecības ar citiem (draugiem, skolotājiem) (15)

11

Jauniešu atbildes par izmaiņām viņu dzīvē pēc dalības mentorprogrammā (2016.g. izvērtējuma dati)

- **3 lietas, kas jauniešiem vislabāk patika mentorprogrammā:**
- 1. Mentors un kopā ar viņu pavadītais laiks (11);
- 2. Programmas kopīgie pasākumi (11);
- 3. Citas atbildes: jauni draugi (4); darbs, ko mentors palīdzēja atrast (3); atbalsts (2); labas sarunas (2); jaunas zināšanas (2); prieks (2), pozitīva attieksme (1), jauna ģimene (1)

12

Jauniešu domas par dalību mentorprogrammā

“Kopš iepazinies ar savu mentori, es zinu, ka uz pasaules ir kāds cilvēks, kuram esmu svarīga.”

“Es beidzot nesmēķēju un dabūju labu darbu.”

“Tās ir nereālas sajūtas, kad tu jūti, ka kāds rūpējas par tevi; daudz iespējas pamanīt šo pasauli pavisam citā krāsā, kura ir skaistāka un spožāka.”

“Sapratu, ka visu var sasniegt, ja tiešām to vēlies”

«Sapratu, ka atbildību ir jāuztver nopietni»

“Sāku saprast, kas ir pieaugušo dzīve.”

13

Jauniešu pēc ārpusģimenes aprūpes problēmas uzsākot patstāvīgo dzīvi

14

Dzīvesvieta

- Trūkst naudas pirmajai iemaksai par dzīvokļa īri, mazs lēto dzīvokļu piedāvājums;
- Izīrētāji nevēlas slēgt oficiālus īres līgumus;
- Izīrētāji nelabprāt izīrē dzīvokļus jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes, grūtāk atrast dzīvokļus puišiem;
- **Pašvaldību pabalsti dzīvokļa īrei/komun.maksājumiem neatbilst reālajām īres tirgus cenām;**
- Ir daļa jauniešu, kas patstāvīgo dzīvi uzsāk bez noteiktas dzīves vietas

15

Materiālās problēmas

- Zems izglītības līmenis, profesijas trūkums → mazkvalificēts, zemi atalgots darbs = **nabadzības risks**
- Pietrūkst naudas pamatvajadzību nodrošināšanai
- Pietrūkst naudas veselības aprūpes pakalpojumiem
- Pietrūkst naudas kultūras pasākumu apmeklēšanai, brīvā laika aktivitātēm
- Jaunieši bieži izmanto ātros kredītus kā problēmu risinājumu
- Ikmēneša mācību pabalsts jauniešiem, kuri mācās (64 EUR) ir pārāk zems → augsts risks pamest mācības, jo tās nevar apvienot ar darbu

16

Emocionālās un psiholoģiskās problēmas

- Nav «drošas aizmugures» - atbalsta personas;
- Trauksme, nedrošība uzsākot patstāvīgo dzīvi;
- Sociālais dienests asociējas ar pabalstu izmaksu, nevis sociālo darbu;
- Ierobežotas iespējas jauniešiem saņemt asistenta pakalpojumus;
- Daudzu pakalpojumu sniegšana (piem, apmaksātas psihologa konsultācijas) beidzas ar brīdi, kad jaunietis atstāj ārpusģimenes aprūpes iestādi
- Psihologa/psihoterapeita konsultācijas ir pārāk dārgas, jaunieši to nevar atļauties apmaksāt

17

Mentor

**Līdz 13.01.2019. 17-19g. veciem
jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes
iespēja pieteikties 2019.gada
mentorprogrammā Rīgā, Jelgavā un
Tukumā LM projekta ietvaros!**

18

18

Kontaktinformācija

www.mentor.lv

facebook.com/mentorlatvia

info@mentor.lv

+371 20033400

19